

UZAYIN HUKUKİ STATÜSÜ

Ayşegül TANSEN¹, Mesut ÖNEN²

ÖZET

Uzay hukukunun kökeni, 4 Ekim 1957’de Yer’in ilk yapay uydusu olan Spoutnik I’in fırlatılmasına dayanmaktadır. “Fetih” olarak adlandırılan bu süreç, birçok yasal sorunu beraberinde getirmiştir. 1959’da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bünyesinde “Atmosfer dışı boşluğun barışçı amaçlarla kullanılması” Komitesi kurulmuş ve 1963’te yayınlanan bir karar ile bu yeni faaliyet alanının temel ilkelerini somutlaştırarak, uzay boşluğunun keşif ve kullanımının sadece İnsanlığın çıkarı için mümkün olacağı ve hiçbir şekilde ulusal egemenlik konusu edilemeyeceği vurgulanmıştır. Uzayın hukuki statüsü, Ay ve diğer gök cisimleri dahil, atmosfer dışı boşluğun keşif ve kullanımına yönelik devlet faaliyetlerinin temel ilkeleri, gerek “Uzay Sözleşmesi” olarak düzenlenmiş 10 Ekim 1967’de yürürlüğe giren sözleşme ile, gerekse 11 Temmuz 1984’te yürürlüğe giren ve insanlığın ortak malvarlığı olarak kabul edilmiş Ay ve güneş sistemindeki gök cisimlerinde devletlerin yürüteceği faaliyetlerin ayrıntılarını belirleyen sözleşme ile çizilmiştir.

¹ İstanbul Bilgi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İstanbul, Tel: 0532 556 55 50, e-posta: agultansen@yahoo.com

² İstanbul Kültür Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İstanbul, Tel: 0212 639 30 24, e-posta: m.onen@iku.edu.tr

